

שימוש בפלטה בשבת

עד שנות השישים, כשהפתיחה הייתה בשימוש בשבת, לחמין כשהיא גלויה ולחימום כשהייתה מכוסה בפח או באסבסט, דוגמת כירה גרופה וקטומה שבימי התלמוד והפוסקים הראשונים. ולגבה לית מאן דפליג שמותר להחזיר אוכל מבושל ומוצק בשבת לפי העיקרון שאין בישול אחר בישול.

בשנות השישים הופיעה הפלטה בשווקים, ורבו הדעות להקל ולהחמיר כיצד ניתן לחמם עליה תבשיל בשבת. הדעת המחמירה התחשבה בפלטה ככירה לכל דבר ויש לתת עליה כיסוי מפח או אסבסט כדי להפוך אותה לגרופה וקטומה. והדעת המקלה רואה בפח העליון של הפלטה כמכסה של גוף החימום ולעולם לא נוגע בו, ואין צורך בעוד כיסוי עליון.

דעות המחמירות:

שמירת שבת כהלכתה: פלטה חשמלית המיוחדת לשבת ומיועדת לשמור על חום המאכל...אינה טעונה כיסוי נוסף ומותר להחזיר עליה את הכלי (הקדרה) בתנאי שהתבשיל יהיה עדיין חם במקצת.. (לא מדובר על אוכל צונן) הרב הנאמ"ן (הרב מזוז). בניגוד לרבנים נתיבי עם, מקוה המים, וישכיל עבדי, יש לאסור משום שנראה כמבשל. ...ואין לנו טעם מספיק להקל בפלטה דלא ליתחזי כמבשל.

הרב הדיה בישכיל עבדי בחב" ה סי' ל"ד (כפי שמובא בנתיבי עם, השיב לאסור מכמה טעמים. שקל לקשור החוט אם לא הוכן מע"ש, שהטס נחשה כגחלת אש..נקרא תוכו ולא על גבו." אולם הרב הגאון חזר בו כי בחלק ז', היתיר לתת ע"ג פלטה תבשיל שנתבשל על צרכו והוא יבש, דדין פלטה כדין גרופה וקטומה מכיון שאש החשמל אינה נראית כלל וכלל (תפלה למשה חלק א' סימן לב). הרב שמש ומגן (הרב משש) תפס עיקר כדעת ישכיל עבדי בחלק ו והוסיף כי הכיסוי מוסיף חום ואז כן יוכל לבשל. דעות המקלות:

הרב נתיבי עם סימן רנג, א' חקר העניין לעומקו ופסק שניתן לשים תבשיל צונן על פלטה מכיוון "שהטס של ברזל מכסה כל חוטי החשמל (גוף חימום) (ולא נראה ולא נוגע בהם) עדיף טפי מגרוף וקטום.

שימושה של הפלטה רק לחימום ולא לבישול, קומקום מים קרים לעולם לא ירתחו על פלטה, ואין זה נקרא על אש ממש...ואין חשש לשכחה של בישול, והאיסור הוא להניחו על גבי האש ממש, וכאן אין זה נקרא על האש... הרב ילקוט יוסף מביא דברי אביו הרב עובדיה ומסכם: דבר יבש יש להקל להחזירו על פלטה...ובפלטה הפח מפסיק בין חוטי החשמל הבוערים ובין הקדרה...ואין דרך בישול בפלטה.

הרב הג' משה לוי בספרו תפילה למשה (חלק א, סימן לב, וגם במנחת אהבה פרק ג') דן בענין בשקלא וטריא ארוך ומסכם: מותר להניח דבר יבש צונן שנתבשל כל צרכו מע"ש ע"ג פלטה חשמלית בשבת, ואין לחוש כמבשל..

בנמצא, ישנן פלטות בדרגת חום של 400 וואט, ואחרות יותר חזקות בדרגת חום של 600 וואט. שימוש בסוג הראשון, אם מוסיפים עליה גם כיסוי של פח או מחבתות התבשיל שעליה יישאר פושר. ועונג שבת לאכול אוכל חם. וכך מסכם הנתיבי עם: הראשונים מצאו לנכון ללמד זכות, ולא להחמיר...שבמצות עונג שבת ישראל אדוקים מאוד כמ"ש הרא"ש ומהרמב"ח ולא לגזור גזרות שלא גזרן ר"ז"ל". ש.ל.

:

0הכדורה

